

Tres representants d'una mateixa família ens arriben des de Martorell: són en Santiago León i els seus fills, en José Luis i en Santi. Regenten un total de tres despatxos, situats a Martorell, Olesa de Montserrat i Sant Andreu de la Barca.

Una família i una història: **"Durant l'època de la transició, en què vaig ser alcalde, la meua màxima preocupació era que a Martorell s'apliqués el que deia la llei."** És la veu d'en Santiago, una veu totalment mancada de rancúnia: **"Quan només tenia set mesos, em van matar el pare. Jo sempre he intentat contribuir perquè la nostra fos una societat agermanada i sense odís."** En Santi és conscient que el camí escollit pel seu pare constitueix **"un rept. Des de petits que ens hem donat que és un home que ho dóna tot per als altres."** No és fàcil **"dedicar-se al poble"** i alhora vetllar pel benestar de sis fills, mitjançant les hores de feina, sovint nocturnes, al despatx: **"És el millor exemple que podríem tenir."** Totalment d'acord amb el seu germà, en José Luis expressa el seu agraïment al pare per no haver-los **"pressionat"** mai perquè escollissin aquesta professió, si bé **"és gràcies a ell que hem arribat a estimar l'ofici."**

"Tot lletrat en exercici ha d'estar capacitat per dur a terme qualsevol acció tant en l'àmbit judicial com en el privat", comenta en Santiago. **"No obstant això, el dret és tan ampli que cada cop és més interessant especialitzar-se."** L'ideal és un bufet constituït per diversos professionals, com els dels nostres convidats, que formen un equip de vuit persones, una estructura que garanteix el diàleg entre tots ells: **"Cadascú s'ocupa de la seva especialització, però ho comentem i consultem tot, de manera que tothom hi aporti les seves idees. Així, els nostres despatxos són alhora generalistes i especialistes. En altres paraules, dins d'un gran bufet es poden crear petits bufets controlats."** Ell mateix reconeix que inaugurar el despatx per compte propi, com a únic advocat, va ser **"molt difícil. Quan em coincidia més d'un assumpte, havia de buscar algú perquè em substituís."** En Santi ens recorda que no és el mateix treballar a la capital que en un poble com Martorell: **"Aquí, el client et visita independentment del problema que tingui. Estàs obligat a atendre qualsevol incidència. Des que vam acabar la carrera, en José Luis i jo hem tocat pràcticament tots els temes, si bé jo m'he especialitzat en laboral i fiscal i ell s'ha decantat vers el penal i el civil."** Especialitzada o no, la tasca de l'advocat sempre comença quan el client travessa la porta del despatx: **"Llavors cal posar-lo al corrent de les alternatives al plet i, en cas que insisteixi a anar a judici, advertir-lo de les conseqüències. Amb la imminent publicació de la nova Llei d'enjudiciament civil, l'Administració ha donat una imatge dels advocats com a persones que pràcticament obstaculitzen o encareixen el procés, quan és ben bé al contrari: el col·lectiu contribueix que no es col·lapsi la justícia."** Això no priva que en Santiago detecti, en general, **"una manca de vocació"** per part del personal jurídic: **"Moltes vegades, per exemple, els jutges no intenten arribar al fons de la qüestió."** En altres paraules, s'emprenen els casos com pura rutina, quan **"caldria viure'ls molt més."**

Per a ell, aquesta absència de vocació està íntimament lligada a **"una manca de formació humana. Em sembla un error per part del Ministeri d'Educació haver suprimit del Batxillerat les assignatures de llatí**

i grec, indispensables per conèixer bé tant el castellà com el català. Si tenim en compte que el 95 per cent del dret espanyol prové del dret romà, com més cultura humanística tinguem més fàcil ens serà adquirir una visió jurídica de cada problema." En aquest context, no resulta de gaire ajuda el fet que el govern continuï considerant la justícia, en paraules d'en José Luis, **"un tema residual."** I el seu pare afegeix: **"Abans hi haurà pressupost per fer una carretera que reclamen 100.000 ciutadans, la qual cosa significa 100.000 vots, que per resoldre les deficiències de la justícia."** En Santi va més lluny: **"Els ciutadans hauríem d'entendre que tot està envoltat de normes, que qualsevol acte que es repeteixi passarà probablement a recollir-se per escrit com a llei."**

L'empresa és un dels clients dels nostres protagonistes. Aquí en Santiago insisteix que **"el millor assessor empresarial és aquell que és previsor i capaç de formar l'empresari per tal que desenvolupi correctament la seva activitat i no es trobi amb dificultats."** Molt han canviat les coses des que ell va començar a exercir: **"Abans la filosofia de l'empresari es basava únicament a treballar, vendre i cobrar. Avui les obligacions legals de les companyies constitueixen un factor de suma importància que l'empresari ha de conèixer. En molts de casos és més beneficiós que el propietari de la firma estigui atent al que succeeix a casa seva que no que estigui tan pendent de treballar."**

Sense desmerèixer les vicissituds empresarials, el bufet dels León també ha d'atendre assumptes relatius al dret civil d'un caire més humà i personal. És el cas dels divorcis, sobre els quals en Santi adverteix de l'especial necessitat que **"els lletrats siguin conscients de la utilitat de negociar, perquè moltes vegades el client és incapaç de sentir res que no sigui odi. Som els advocats els únics capaços de mantenir la sang freda. Tot i comprendre la situació del client, el que no podem fer és contactar-nos i participar d'aquest odi."** El seu pare insisteix en la necessitat de **"tractar amb educació la parella amb qui s'ha conviscut durant anys i fins i tot es comparteixen fills. Una separació civilitzada estalvia la meitat dels problemes."**

Sigui quin sigui el cas o el client, preparar bé l'assumpte és indispensable, i **"aquesta responsabilitat es deriva de l'autèntica vocació del jurista. Podríem dir que el 95 per cent de l'èxit de la feina depèn de l'estudi que dediquis a cada assumpte."** Per al seu fill petit, tot plegat es redueix a una qüestió d'ètica professional: **"Si no et prepares bé la defensa estàs defraudant el client. És la teua feina, en definitiva."** Aquí en Santi torna a insistir en els avantatges de disposar d'un bon assessorament previ, per tal de **"tenir tots els asos a la mà."**

¿De quines cartes disposen aquests tres homes per enfrontar-se a la batalla legal diària? **"Quan vam començar a estudiar, ens van advertir que el que ens ensenyarien seria un mapa de carreteres, però seríem nosaltres els qui hauríem d'escollir-ne una per tal d'arribar allà on volguéssim."** En Santiago recorda especialment alguns dels guies que el van acompanyar durant la carrera, entre ells els professors Cots, Viñas i Ferrer. Els més joves, per la seva banda, recorden el mestratge dels ensenyants Serra i Carreras. Unes orientacions que han conduït a bon port el bufet de la família León.

“Quan vam començar a estudiar, ens van advertir que el que ens ensenyarien seria un mapa de carreteres, però seríem nosaltres els qui hauríem d’escollir-ne una per tal d’arribar allà on volguéssim”

José Luis, Santiago i Santiago León - Martorell (Baix Llobregat)